

# PB 2016/35 - Sign. - Rechtstreeks beroep (ABRvS 10 februari 2016, zaaknummer 201501060/1/A3)

PB 2016/35

## Gegevens

### Publicatie

PB 2016/35

### Jaargang

2016

Appellante betoogt dat de rechtbank ten onrechte haar bezwaarschriften heeft behandeld als rechtstreeks beroep als bedoeld in artikel 7:1a Awb. De rechtbank heeft in de uitspraak overwogen dat rechtstreeks beroep uitzondering moet blijven en zij vraagtekens zet bij de opvatting van partijen dat in de primaire fase al een zodanig uitputtende gedachtewisseling tussen het college en appellante heeft plaatsgevonden dat de bezwaarprocedure daaraan weinig of niets meer had kunnen toevoegen. De rechtbank had gelet daarop volgens appellante artikel 8:54a lid 2 Awb moeten toepassen en moeten uitspreken dat het college de bezwaarschriften behandelt. Die bepaling kan ook worden toegepast in het geval als hier aan de orde, waarin het college de rechtbank heeft verzocht om toepassing van artikel 7:1a Awb. Dit klemmt temeer nu de rechtbank van oordeel was dat tussen partijen nog niet uitputtend over de kwesties van gedachten is gewisseld en zij haar twijfels had geuit over de gerechtvaardigdheid van de doorzending van de bezwaarschriften, aldus appellante. Het college heeft appellante bij brief van 8 mei 2014 verzocht of zij toestemming wilde verlenen voor rechtstreeks beroep. Appellante heeft die toestemming bij brief van 13 mei 2014 verleend. Vervolgens heeft het college de rechtbank bij brief van 21 mei 2014 verzocht om behandeling van de bezwaren als rechtstreeks beroep. Volgens artikel 7:1a, eerste lid, van de Awb kan de indiener van het bezwaarschrift aan het bestuursorgaan verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter. Die mogelijkheid is niet gegeven aan het bestuursorgaan. De Afdeling vindt steun voor dit oordeel in de geschiedenis van de totstandkoming van de artikelen 7:1a en 8:54a (*Kamerstukken II 2000/01, 27563, nr. 3, p. 5*), waaruit volgt dat de wetgever ervoor heeft gekozen alleen de indiener van het bezwaarschrift de mogelijkheid te geven rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter in te stellen en niet het bestuursorgaan de mogelijkheid heeft gegeven een voorstel te doen om de bezwaarfase over te slaan. Dat de procedurele gang van zaken daarmee niet in lijn is met artikel 7:1a lid 1 Awb leidt evenwel in dit geval niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak. Daartoe is van belang dat in de geschiedenis van de totstandkoming van de artikelen 7:1a en 8:54a (*Kamerstukken II 2000/01, 27563, nr. 3, p. 13*) is vermeld dat de rechter zo terughoudend mogelijk zal moeten zijn bij het hanteren van zijn terugwijzingsbevoegdheid, in aanmerking nemend dat terugwijzing naar het bestuursorgaan vrijwel altijd zal leiden tot enige vertraging in de afhandeling van de zaak. Appellante heeft zelf uitdrukkelijk per brief toestemming verleend voor rechtstreeks beroep. Voorts is niet in geschil dat zij en het college in de bestuurlijke fase veelvuldig contact hebben gehad. Verder is niet gebleken dat het college op haar enige druk heeft uitgeoefend om in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter. Het betoog faalt.

*Noot van de redacteur (RBo)*

Deze uitspraak maakt twee zaken duidelijk: (I) de mogelijkheid van rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter is in beginsel voorbehouden aan de indiener van het bezwaarschrift en (II) de rechter is terughoudend met het hanteren van zijn terugverwijzingsbevoegdheid. Wanneer deze twee aspecten samenkomen, leidt dat tot een boeiende uitspraak. Uit de parlementaire geschiedenis van de artikelen 7:1a en 8:54a Awb volgt dat enkel de indiener van het bezwaarschrift kan verzoeken om de bezwaarfase over te slaan. Het bestuursorgaan kan, indien het dat passend acht, de belanghebbende er uiteraard op wijzen – bij de bekendmaking of de mededeling van een besluit – dat de bezwaarschriftprocedure kan worden overgeslagen. Uit de voorbeelden die de memorie van toelichting bevat, blijkt dat het bestuur wordt geacht zich niet al te terughoudend op te stellen als het de vraag krijgt voorgelegd of het wil instemmen met rechtstreeks beroep (Kamerstukken II 2000/01, 27563, nr. 3, p. 3-4). Tegelijkertijd is de mogelijkheid van rechtstreeks beroep uitsluitend bedoeld voor situaties waarin de standpunten over en weer duidelijk zijn, zo volgt uit de wetsgeschiedenis: ‘rechtstreeks beroep heeft alleen zin als partijen het erover eens zijn dat zij het oneens zijn en zij het ook eens zijn over de punten die hen verdeeld houden. Daarbij kan het gaan om rechtsvragen, die nog niet in de jurisprudentie zijn uitgekristalliseerd, of om vaststelling van feiten voorzover partijen daarover blijvend van mening verschillen. Gevallen waarin nog onvoldoende onderzoek naar de feiten is gedaan, lenen zich vanzelfsprekend niet voor rechtstreeks beroep op de rechter’ (zie bijvoorbeeld Rb. Almelo 29 april 2005, [ECLI:NL:RBALM:2005:AT5008](#) en Rb. Breda 30 maart 2005, Gst. 2005, 86). Dat laatste is in casu precies het geval. Althans, de rechtbank zet vraagtekens bij de opvatting van partijen dat in de primaire fase al een zodanig uitputtende gedachtewisseling tussen het college en appellante heeft plaatsgevonden dat de bezwaarprocedure daaraan weinig of niets meer had kunnen toevoegen. In die zin had de rechtbank – zoals de Afdeling ook constateert – gelet op het bepaalde in artikel 8:54a, tweede lid, van de Awb alsnog moeten uitspreken dat het college de bezwaarschriften behandelt. Dat is niet gebeurd. Hoewel strijdig met artikel 7:1a Awb, immers is het verzoek door het bestuursorgaan gedaan en niet door de indiener van het bezwaarschrift, vloeit er geen bloed uit dit handelen voort. Uit de parlementaire geschiedenis volgt dat niet lichtvaardig mag worden omgesprongen met de in artikel 8:54a Awb neergelegde terugverwijzingsbevoegdheid. De rechtbank kan de zaak terugwijzen indien hij van oordeel is dat de zaak ongeschikt is om als (rechtstreeks) beroep te worden behandeld, bijvoorbeeld omdat de feiten of de standpunten over en weer nog niet duidelijk zijn, of dat nog onvoldoende blijkt van inspanningen om het geschil op te lossen. Hoewel de zaak wellicht ongeschikt was voor een doorverwijzing, is in casu in het licht van de toelichting op artikel 8:54a Awb mijns inziens terecht gewicht toegekend aan het feit dat appellante had ingestemd met het rechtstreeks beroep. Ook valt uit de veelvuldige contacten af te leiden dat partijen blijkbaar structureel niet op één lijn zitten. Daaruit zou weer afgeleid kunnen worden (hoewel in strijd met de overweging van de rechtbank) dat verdere correspondentie weinig zinvol zou zijn geweest. Het gaat de Afdeling dan te ver om de zaak terug te verwijzen nu juist van die terugverwijzingsbevoegdheid terughoudend gebruik moet worden gemaakt.